

“Som lluny d’una situació com la de les escoles catalanes”

El Punt Avui 26/04/2021

PAUL MOLAC

IMPULSOR DE LA PRIMERA LLEI EN LA HISTÒRIA DE LA CINQUENA REPÚBLICA FRANCESA QUE PROMOU L’ÚS DEL CATALÀ, BASC O ALSACIÀ

“Som lluny d’una situació com la de les escoles catalanes”

“Fins ara, era un dogma de l’educació ‘nationale’ rebutjar que hi hagués més d’un 50% d’hores en l’idioma local”

“L’últim text a França sobre les llengües regionals datava del 1951 i deia que aquestes llengües només es podien ensenyar si servien per aprendre el francès”

“El ministre d’Educació té una mentalitat més aviat pròpia del segle XIX”



El diputat bretó Paul Molac, durant una compareixença política EPA.

Ara el poble francès vol desenvolupar una societat plurilingüe

ENRIC BONET - PARÍS

L’Assemblée Nationale va aprovar el 8 d’abril la primera llei sobre les “llengües regionals” (català, basc, bretó, alsacià...) en la història de la Cinquena República. El diputat Paul Molac, 58 anys, no només en va ser el ponent, sinó també el principal artífex de l’aprovació d’un text que introdueix la immersió lingüística a França. Aquest activista de la llengua i la cultura bretones analitza per a El Punt Avui la situació dels idiomes locals a l’Estat francès i com la nova legislació en promou l’ús.

Vostè defensa que l'aprovació de la nova llei sobre les llengües regionals va ser un fet "històric". Per què?

Perquè es tracta de la primera llei veritable que promou l'ús de les llengües regionals a França. Fins ara, la legislació només incloïa alguna menció sobre l'aprenentatge d'aquests idiomes. L'últim text a França sobre les llengües regionals datava del 1951 i deia que aquestes llengües només es podien ensenyar si servien per aprendre el francès.

Com la nova legislació afavoreix l'aprenentatge en immersió lingüística del català, el basc, el bretó i l'alsacià?

Gràcies a la pressió d'associacions locals, i en contra de l'opinió del govern francès, hem aconseguit que la llei inclogui una sèrie d'articles sobre la immersió lingüística, la qual estableix la possibilitat de sobrepassar el 50% d'hores lectives del temps en què s'aprèn en la llengua regional. Fins ara, era un dogma de l'educació *nationale* rebutjar que hi hagués més d'un 50% d'hores en l'idioma local. També promou el finançament per part de les administracions municipals de les escoles associatives, com ara els centres La Bressola en català i l'escola La Calandreta en occità, en el cas d'aquells municipis que no ofereixin la possibilitat d'aprendre en llengua regional.

Us heu inspirat en el model de l'escola catalana?

Sí, però encara som lluny d'una situació com la de les escoles a la Catalunya sud, on el català és la llengua de l'escola i el seu aprenentatge resulta obligatori. En canvi, a França hem aprovat una llei que estableix la possibilitat d'ensenyar en immersió lingüística sempre que hi hagi un acord entre l'Estat i els municipis i hi hagi una demanda de les famílies. Actualment, observem que a la Bretanya només un 7% dels nens aprenen en una escola bilingüe bretó-francès, tot i que els estudis d'opinió mostren que un 40% de les famílies voldrien que rebessin aquest tipus d'educació.

Quina és la situació actual a França de llengües com ara el català, el basc, el bretó, l'alsacià i el cors? Estan amenaçades de desaparèixer?

Sí, sens dubte. La Unesco considera que pràcticament totes aquestes llengües es troben en perill d'extinció. Des del 1880, l'Estat francès va demostrar una voluntat militant per marginar i erradicar aquestes llengües. Això va durar un segle, un període extremament llarg, fins i tot més que el franquisme a Espanya. A més, l'Estat francès va aconseguir que l'única llengua de promoció social fos el francès. Tot i que això ha canviat una mica en les últimes dècades, gairebé no hi ha transmissió familiar en aquests idiomes locals.

El ministre d'Educació, Jean-Michel Blanquer, es va oposar a la nova llei assegurant que "immersió lingüística és sinònim de separatisme". Què li respon?

Crec que el senyor Blanquer té una mentalitat més aviat pròpia del segle XIX i ja toca que s'adapti al segle XXI. Continua creient que és l'Estat el que forma el ciutadà i el que imposa la seva llengua. Tot i que aquesta va ser la mentalitat majoritària durant dècades entre les elits administratives i polítiques, ara el poble francès no està d'acord amb això, ja que estem desenvolupant una societat plurilingüe.

La Constitució francesa estipula que l'únic idioma oficial és el francès. Tem que el govern presenti un recurs d'inconstitucionalitat contra la nova llei?

El risc que succeeixi això és força limitat, ja que estem immersos en un període preelectoral i podria ser contraproductiu per al president Emmanuel Macron. Al juny hi haurà eleccions regionals i la primavera de l'any que ve, presidencials i legislatives. El govern no té gaires ganes de presentar un recurs contra la llei i d'enfrontar-se a aquells que defensen les llengües regionals.

<https://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/1959120-som-lluny-d-una-situacio-com-la-de-les-escoles-catalanes.html>